

Onderwerp	Berekening aftrek elders belast en de werking van artikel 10 lid 7 BvdB2001
Datum ontvangst KG	28-02-2018
Naam/ktr vraagsteller	5.1.2e
Behandelaar KG	5.1.2e
Datum naar secretaris	2 maart 2018

Vraag

Tijdens de vergadering van de kennisgroep in december 2017 is de volgende vraag aan de orde geweest.

"Belastingplichtige is binnenlands belastingplichtige geeft in zijn aangifte inkomstenbelasting / premie volksverzekeringen 2015 de volgende elementen aan:

Looninkomsten Zwitserland:	€ 408.131
Stamrechtuitkering:	€ 19.000
Aftrek eigen woning:	€ 12.515 -/-
Aftrek uitgaven inkomensvoorziening (lijfrente)	€ 948 -/-
Box 1 inkomen = Verzamelinkomen	€ 413.668

Op basis van artikel 18 het belastingverdrag tussen Nederland en Zwitserland komt het heffingsrecht ten aanzien van de stamrechtuitkering toe aan de woonstaat, zijnde Nederland. Het heffingsrecht van de looninkomsten wordt op grond van artikel 15 van hetzelfde belastingverdrag integraal toegevoerd aan Zwitserland.

Dit betekent dat voor meer dan 90% van het verzamelinkomen van belanghebbende het heffingsrecht wordt toegewezen aan Zwitserland.

Dient bij de berekening van de aftrek elders belast (AEB) het noemerinkomen wel of niet te worden verhoogd met het bedrag van de in aanmerking genomen uitgaven voor inkomensvoorzieningen op grond van artikel 10 lid 7 Besluit voorkoming dubbele belasting 2001 (hierna: BvdB 2001)? Met andere woorden: bedraagt het noemerinkomen ter berekening van de EAB € 414.616 of € 413.668?"

De vergadering onderschrijft het standpunt dat het noemerinkomen € 413.668 bedraagt.

Hoe werkt artikel 10 lid 7 BvdB 2001 uit indien slechts **een deel** van de uitgaven voor inkomensvoorziening (lijfrente) met Nederlandse inkomsten kan worden verrekend?

Gestileerd cijfervoorbeeld:

Looninkomsten Zwitserland:	€ 400.000
Stamrechtuitkering:	€ 800
Aftrek uitgaven inkomensvoorziening (lijfrente)	€ 900 -/-
Box 1 inkomen = Verzamelinkomen	€ 399.900

bedraagt het noemerinkomen ter berekening van de EAB € 399.900 of € 400.800 of € 400.700?

Antwoord

In artikel 10 lid 7 BvdB 2001 is de zogenaamde 'Schumacker'-doctrine neergelegd en bevat de volgende cumulatieve eis:(kort gezegd):

- 1 - het inkomen van bel.pl. hoofdzakelijk uit een ander land afkomstig is; en
- 2 - dit land gehouden is rekening te houden met de persoonlijke- en gezinssituatie van bel.pl.

Dit laatste is alleen aan de orde indien:

- 2a - meer 90% van het verzamelinkomen afkomstig is uit dat land; en
- 2b - het inkomen in Nederland onvoldoende is om de persoonlijke fiscale tegemoetkomingen mee te verrekenen.

Dit volgt uit NVT, Besluit van 8 april 2005, Stb. 2005, 197, p. 15-16 (zie beschouwing).

Aan de eerste voorwaarde wordt voldaan.

Aan de tweede voorwaarde wordt ook voldaan. De lijfrente kan namelijk slechts gedeeltelijk worden verrekend met de stamrechtenkering, welke in Nederland is belast.

Nu is voldaan aan de cumulatieve voorwaarden zoals neergelegd in artikel 10 lid 7 BvdB 2001 is deze bepaling van toepassing.

Bij de berekening van de AEB dient het noemerinkomen te worden verhoogd met het bedrag van de in aanmerking genomen uitgaven voor inkomensvoorzieningen. Het noemerinkomen bedraagt € 400.800 (399.900 + € 900).

Beschouwing

- **Artikel 10 BvdB 2001**

Artikel 10 BvdB 2001 luidt als volgt:

"1. De in artikel 8 bedoelde vrijstelling voor buitenlands inkomen uit werk en woning wordt voor elke Mogendheid waaruit de belastingplichtige zodanig inkomen geniet afzonderlijk toegepast door een vermindering te verlenen op de verschuldigde inkomstenbelasting.

2. De in het eerste lid bedoelde vermindering is gelijk aan het bedrag dat tot de belasting die zonder de toepassing van dit besluit volgens de Wet inkomstenbelasting 2001 over het belastbare inkomen uit werk en woning verschuldigd zou zijn, in dezelfde verhouding staat als het buitenlands inkomen uit werk en woning uit een Mogendheid staat tot het noemerinkomen.

Maximum vrijstelling

3. De vermindering, dan wel, ingeval de belastingplichtige uit meer dan een Mogendheid buitenlands inkomen uit werk en woning geniet, het gezamenlijke bedrag van de verminderings, kan, met inachtneming van de verminderings volgens andere regelen ter voorkoming van dubbele belasting, niet meer bedragen dan het bedrag van de belasting dat zonder de toepassing van dit besluit volgens de Wet inkomstenbelasting 2001 verschuldigd zou zijn over het belastbare inkomen uit werk en woning.

4. Onder de belasting die zonder de toepassing van dit besluit volgens de Wet inkomstenbelasting 2001 verschuldigd zou zijn over het belastbare inkomen uit werk en woning wordt verstaan: de over het kalenderjaar berekende belasting op het belastbare inkomen uit werk en woning, bedoeld in artikel 2.7, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de Wet inkomstenbelasting 2001.

Noemerinkomen

5. Onder noemerinkomen wordt verstaan: het inkomen uit werk en woning verminderd met de – met overeenkomstige toepassing van afdeling 3.13, van de Wet inkomstenbelasting 2001 – te verrekenen negatieve bedragen aan noemerinkomen uit andere jaren.

Persoonsgebonden aftrek

6. In afwijking van het vijfde lid wordt het noemerinkomen per Mogendheid vermeerderd met de op het inkomen uit werk en woning in het jaar in mindering gebrachte uitgaven voor inkomensvoorzieningen en persoonsgebonden aftrek voorzover deze bij de belastingheffing in die Mogendheid in aanmerking zijn genomen.

7. In afwijking van het vijfde lid, wordt, indien het inkomen van een belastingplichtige hoofdzakelijk uit een Mogendheid afkomstig is en die Mogendheid bij de belastingheffing van het inkomen de persoonlijke- en gezinssituatie van de belastingplichtige volledig in aanmerking neemt, of op grond van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie gehouden is deze volledig in aanmerking te nemen, het noemerinkomen, ook voor de bepaling van de vermindering wegens buitenlands inkomen uit andere Mogendheden, vermeerderd met de op het inkomen uit werk en woning in het jaar in mindering gebrachte uitgaven voor inkomensvoorzieningen en persoonsgebonden aftrek. De vorige volzin is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot een Mogendheid, niet zijnde een lidstaat van de Europese Unie, die als zij een zodanige lidstaat zou zijn, gehouden zou zijn om op grond van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie de persoonlijke- en gezinssituatie volledig in aanmerking te nemen."

- **Besluit van 8 april 2005 tot wijziging van het Besluit voorkoming dubbele belasting 2001 in verband met het arrest De Groot van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen (C-385/00) en in verband met enkele overige technische aanpassingen**

NOTA VAN TOELICHTING Artikel I, onderdeel B

"Het zevende lid bevat een beperking op de toepassing van het vijfde lid voor de situatie waarin het bronland bij de belastingheffing over het inkomen volledig rekening houdt met de persoonlijke- en gezinssituatie van de belastingplichtige. Sommige landen verlenen dergelijke tegemoetkomingen niet alleen als het gehele of nagenoeg gehele inkomen uit dat land afkomstig is, maar ook als bijvoorbeeld 75% van het inkomen uit dat land afkomstig is. Omdat het per land verschilt op welke wijze uitvoering is gegeven aan het arrest Schumacker, kan er niet een exacte inkomensgrens worden gesteld om te bepalen vanaf welk inkomen Nederland als woonland niet het volledige voordeel van de persoonlijke fiscale tegemoetkomingen moet verlenen. Aangesloten wordt derhalve bij het systeem dat het andere land daarvoor hanteert. Bij de toepassing van het zevende lid is het niet van belang welke persoonlijke fiscale tegemoetkomingen door het bronland worden verleend, zolang de in dat land geldende tegemoetkomingen maar integraal, dat wil zeggen op dezelfde wijze als aan inwoners, worden verleend. De tegemoetkomingen in het bronland hoeven dus niet overeen te komen met de tegemoetkomingen die in Nederland worden verleend. Als de tegemoetkomingen in het bronland integraal worden verleend, kan ook bij de vrijstelling voor inkomen uit een derde land worden uitgegaan van het noemerinkomen dat wordt gehanteerd voor de vrijstelling van het inkomen uit het land dat de persoonlijke fiscale tegemoetkomingen toekent.

Het noemerinkomen wordt eveneens vermeerderd met de in een jaar in mindering gekomen uitgaven voor inkomensvoorzieningen en de persoonsgebonden aftrek, als het andere land op grond van het EU-recht gehouden is om aan de belastingplichtige de persoonlijke fiscale tegemoetkomingen te verlenen. Deze eis wordt ook gesteld in relatie tot niet-EU-lidstaten. Ook hierbij maakt het niet uit of de persoonlijke fiscale tegemoetkomingen vergelijkbaar zijn met de persoonlijke fiscale tegemoetkomingen die in Nederland worden verleend.

Gezien de onduidelijkheid van het EU-recht geldt vooralsnog een terughoudend standpunt of een ander land gehouden is om rekening te houden met de persoonlijke- en gezinssituatie van een belastingplichtige: alleen indien 90% of meer van het verzamelinkomen afkomstig is uit dat land en het inkomen in Nederland onvoldoende is om de persoonlijke fiscale tegemoetkomingen mee te verrekenen. Bij de berekening van de 90%-grens kan ingeval van fiscaal partnerschap worden uitgegaan van het gezamenlijke bedrag van de verzamelinkomens van de belastingplichtige en zijn partner. Voor de berekening van de 90%-grens wordt aangesloten bij de bij besluit van 25 augustus 2003, nr. CPP2003/1251M neergelegde breuk voor de berekening van de pro rata parte-regeling van het Nederlands-Belgische belastingverdrag van 2001 en de berekening van de 90%-eis van het grensarbeidersprotocol tussen Nederland en Duitsland van 13 maart 1980. In het besluit is aangegeven dat voor deze berekening wordt uitgegaan van het verzamelinkomen ingevolge artikel 2.18 van de Wet IB 2001 verminderd met de negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen en de negatieve persoonsgebonden aftrek, en vermeerderd met de uitgaven voor inkomensvoorzieningen, de uitgaven voor kinderopvang en de persoonsgebonden aftrek. Bij de berekening van het belastbare inkomen uit sparen en beleggen wordt in dat kader afgezien van het in mindering brengen van het heffingsvrije vermogen. Bij het bepalen van de 90%-grens kan het voorkomen dat het heffingsrecht over bepaalde inkomsten tussen woon- en bronstaat verdeeld is. Bijvoorbeeld als de bronstaat 15% mag heffen over de bruto-inkomsten en de woonstaat mag heffen over de netto-inkomsten onder verrekening van de buitenlandse bronbelasting. Om praktische problemen te voorkomen worden de gevolgen van bronheffingen over dividenden, interest en royalty's buiten de berekening gehouden. Deze inkomsten worden steeds volledig aan Nederland toegerekend. Betreft het ander inkomen waarover een bronheffing wordt ingehouden (bijv. directeursbeloningen, artiesten en sporters) dan wordt hier wel rekening mee gehouden voor de vraag of voldaan wordt aan de 90%-grens, omdat het voor die gevallen in het algemeen om een integrale heffing van de bronstaat gaat.

In principe zou – om dubbele tegemoetkomingen te vermijden – in ieder geval bij de toepassing van het zevende lid een voorkomingssystematiek moeten worden gehanteerd, waarbij deze persoonlijke fiscale tegemoetkomingen volledig worden toegerekend aan het buitenlandse inkomen. Dit resultaat kan worden bereikt door deze, voor zover er sprake is van dubbele tegemoetkomingen, in mindering te brengen op het buitenlandse inkomen of door een voorkomingssystematiek te hanteren waarbij wordt berekend wat de inkomstenbelasting is over het «Nederlandse» inkomen in plaats van een vermindering te verlenen over het buitenlandse inkomen. Vooralsnog is er evenwel, mede in relatie tot de toepassing van de voorkomingsbepalingen in de belastingverdragen, voor gekozen zo dicht mogelijk te blijven bij de bestaande voorkomingssystematiek. Het gevolg hiervan is echter wel dat slechts een deel van de dubbele tegemoetkoming wordt teruggenomen en niet het volledige bedrag.

- Uit: Kluwer, NIB.

Aant. 8 Lid 7. Uitzondering op het noemerinkomen; inkomen hoofdzakelijk uit bronland

De hoofdregel van art. 10, vijfde lid, BvDB 2001 is dat Nederland als woonland het volledige voordeel van de persoonlijke tegemoetkomingen verleent. Dit is een eis die voortkomt uit het arrest-De Groot. Indien het wereldinkomen geheel of nagenoeg geheel uit een ander land afkomstig is, is er veelal onvoldoende te belasten inkomen in het woonland om rekening te houden met de persoonlijke tegemoetkomingen. Op grond van het arrest-Schumacker van het HvJ EG (C-279/93) moet dan de bronstaat bij de belastingheffing rekening houden met de persoonlijke- en gezinssituatie van de belastingplichtige. Volgens het zevende lid wordt bij het voorkomen van dubbele belasting over inkomen dat hoofdzakelijk afkomstig is uit een ander land (aant. 8.1), de in Nederland aan aftrek verleende uitgaven voor inkomensvoorzieningen en persoonsgebonden aftrek voor een evenredig deel toegerekend aan het vrijgestelde buitenlandse inkomen. Dit gebeurt in ieder geval als 90% of meer van het inkomen afkomstig is uit een ander land (aant. 8.2). Deze eis geldt ook in relatie tot niet EU-landen (aant. 8.3). De in het andere land op grond van het EU-recht te verlenen tegemoetkomingen hoeven niet overeen te komen met de in Nederland verleende tegemoetkomingen. Door de toerekening aan het vrijgestelde buitenlandse inkomen gaat een deel van het fiscale voordeel over de in Nederland verleende aftrek verloren (aant. 8.4).

De aantekeningen 8.1 tot en met 8.4 bieden geen aanknopingspunten voor de beantwoording van de vraag.

buiten verzoek

Een noemerinkomen van € 399.900 lijkt mij echter **zoiezo** niet in overeenstemming te zijn met artikel 10 lid 7 BvdB 2001. De aftrekpost is namelijk hoger dan het Nederlandse inkomen. Bovendien staat buiten kijf dat meer dan 90% van het inkomen uit Zwitserland afkomstig is.

Wettelijke bepalingen

Artikel 10 lid 7 BvdB 2001